

International Childcare
Eindhoven

Pedagogisch locatiebeleid

Kinderdagverblijf Nemo

International Childcare Eindhoven - - SKOzok Kinderopvang

Eindhoven | Januari 2023

Kinderdagverblijf Nemo

Adres:	High Tech Campus 18 5656 AE Eindhoven
Telefoonnummer:	040 – 292 80 44
Algemeen mailadres:	nemo@skozokkinderopvang.nl
Website:	www.childcareeindhoven.nl/nemo
Openingstijden:	7.30u – 18.30u Maandag tot en met vrijdag* <small>*gesloten op nationale feestdagen</small>
Directeur:	Danique Mies
Bereikbare dagen:	Maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag
Telefoonnummer:	06 – 1377 4224
Mailadres:	DMies@skozokkinderopvang.nl
Achterwacht directeur:	Mendy Tonnaer Directeur kinderopvang Columbus
Telefoonnummer:	06 – 1397 8499
Mailadres:	MTonnaer@skozokkinderopvang.nl

Inhoudsopgave

Introductie	3
Pedagogisch beleid	4
Pedagogische basisdoelen.....	4
Pedagogische visie van de locatie	6
Pedagogisch praktijk in beeld – PiB.....	7
Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach	8
Mentorschap	9
Groepen en leeftijdsopbouw op onze locatie.....	10
De werkwijze per groep.....	10
Buiten slapen	14
Intake, wennen en doorstromen	14
Aanvraag extra dagdelen	14
Ruilen	15
Open deurenbeleid.....	15
Locatie-overstijgend opvangen van kinderen.....	15
Uitstapjes	16
Observeren van welbevinden en ontwikkeling	16
Overdracht 4-jarigen.....	16
Vroegsignalering.....	17
Ouderinformatie	18
Gelegitimeerd afwijken van de beroepskracht-kind-ratio.....	18
Ondersteuning in het geval van calamiteiten	19
Vierogenprincipe.....	19
Ondersteuning door volwassenen	19
Bijlage 1 - Startblokken	22
Bijlage 2 – Engelse taal als tweede taal Nemo.....	25
Bijlage 3 – drie-uursregeling	26

Introductie

Hoogwaardige Kinderopvang met een ruime natuurtuin

Nemo is een hoogwaardig kinderdagverblijf, gevestigd in een ruime Zweedse blokhut in het prachtige Dommeldal. De ruime buitenspeelplaats heeft veel groen en is aangepast aan de natuurlijke omgeving van het kinderdagverblijf. Onze tuin biedt veel variatie en ontdekkingsmogelijkheden. Wij zijn gelegen op het terrein van de High Tech Campus en er is voldoende parkeergelegenheid. Heel gemakkelijk dus voor ouders die op of in de buurt van de Campus wonen of werken.

Thuis voelen

De kinderen worden opgevangen in hun eigen vertrouwde groep onder professionele leiding. We hebben op de groep allerlei speelplekken ingericht waar de kinderen zelf hun fantasie kunnen gebruiken en veel ontwikkelingskansen worden aangeboden. Voor de kinderen wordt er veel gedaan aan de stimulering van taal en techniek. We bieden allerlei activiteiten aan en volgen de ontwikkeling van uw kind. We letten erop dat kinderen goed met elkaar leren omgaan, maar ook voor zichzelf kunnen opkomen. Een vast dagritme biedt de kinderen structuur. Daarnaast maken we gebruik van onze centrale speelhal waar het kind op ontdekkingstocht kan gaan. Tevens worden in de hal met regelmaat extra activiteiten aangeboden, zoals yoga en risicovol spel.

Nemo biedt een veilige en vertrouwde omgeving waarin naast een goede verzorging van het kind ook wordt gestreefd naar een sfeer van warmte en geborgenheid, waar kinderen zich op hun gemak voelen. Hierbij wordt uitgegaan van het eigen tempo van het kind, gebaseerd op respect voor de eigenheid van het kind.

We vinden het belangrijk dat we een veilige haven aan kinderen en hun ouders kunnen bieden. De ouders en kinderen van de verschillende nationaliteiten kunnen elkaar ontmoeten op onze locatie. Kinderen verbinden snel en wijzen ons daarin de weg.

Bij Nemo mogen we 128 kinderen opvangen. Dit is het maximaal aantal kinderen dat verdeeld kan worden over het aantal stamgroepen (KDV). Het aantal kinderen aan wie op moment van vaststellen van dit beleid daadwerkelijk opvang wordt geboden is 112, verdeeld over 8 stamgroepen (KDV).

Het opleidingsplan is ook onderdeel van het pedagogisch locatiebeleid en worden jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld met het team en de oudercommissie.

Pedagogisch beleid

Nemo werkt volgens het Algemeen pedagogisch beleid van SKOzok Kinderopvang. Dit beleid is te vinden in de voetnoot op onze websitepagina: www.childcareindhoven.nl en in de informatiemap op de locatie.

In het algemeen pedagogisch beleid van onze organisatie is onze visie en doel in de omgang met kinderen als volgt omschreven:

Voor de allerjongsten is geborgenheid en veiligheid, als aanvulling op de gezinssituatie, erg belangrijk. De sfeer in de groep, de gezelligheid en het vrije spel wat wij aanbieden, sluit goed aan bij deze behoeften van jonge kinderen.

De dreumesen en peuters kunnen al meer vrijheid aan. Zij hebben meer behoefte aan spanning en uitdaging en willen hun leefwereld groter maken. De pedagogisch professionals stemmen de activiteiten voor deze kinderen meer af op hun behoeften.

Wij willen een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen tot mondige, zelfstandige en onafhankelijke mensen met een eigen persoonlijkheid. Dit doen we door situaties te creëren die ervoor zorgen dat kinderen zo zelfstandig mogelijk kunnen functioneren, hun eigen individuele mogelijkheden kunnen ontdekken en samen te leven met anderen.

Voor kleine wereld burgers!

'Voor kleine wereldburgers', dat is ons motto.

Wij vinden het belangrijk dat alle kinderen met een brede blik naar de wereld en hun omgeving leert kijken. We bereiden ze graag samen met ouders, en pedagogisch professionals voor op de toekomst die voor ze ligt.

Oog voor de ontwikkeling van een kind

Kinderen van 0 tot 4 jaar spelen en ontdekken op ons kinderdagverblijf. Ons kinderdagverblijf zit op een locatie met vele andere voorzieningen. Daar kiezen ouders bewust voor, gemakkelijk voor de ouder en op een plek welke vele mogelijkheden bied voor onze opvang locatie. Denk aan een uitstapje over de campus of een bezoek brengen aan een bedrijf.

Vertrouwd en veilig

We vinden het belangrijk dat kinderen opgroeien in een vertrouwde en veilige omgeving. Onze pedagogisch professionals stimuleren de ontwikkeling van kinderen door het aanbieden van allerlei activiteiten. Kinderen leren veel van elkaar en leren spelenderwijs. Wij leren de kinderen goed kennen en kunnen ouders bijstaan bij vragen over de ontwikkeling of de opvoeding.

Pedagogische basisdoelen

Tijdens de opvangdagen volgt iedere groep een eigen dagritme waarin verzorging, opvoeding en ontwikkeling een plaats hebben, aansluitend bij het pedagogisch beleid. Wij sluiten aan bij de pedagogische basisdoelen, zoals opgenomen in de Wet Kinderopvang.

Wij bieden *emotionele veiligheid* door te zorgen voor een goede sfeer, o.a. door interesse tonen, humor, zorgen voor elkaar, positief kijken, luisteren en oogcontact maken. Maar ook door duidelijk en consequent te zijn, uitleg te geven, kinderen serieus te nemen en bij een afspraak of huisregel te betrekken. We zijn eerlijk en bieden structuur door een vast dagprogramma. We creëren momenten van rust in kleine groepjes en maken plezier met activiteiten in een veilige maar wel stimulerende omgeving waarbij de vaste groep kan worden los gelaten en in ruimtes en met kinderen van andere groepen kan worden gespeeld.

De emotionele veiligheid wordt ook gewaarborgd door een startmoment, kringmomenten en pauzes in de eigen groep met een eigen pedagogisch professional. We praten samen met de kinderen over hoe het gaat met iedereen. De pedagogisch professional neemt even tijd en stelt vragen over hoe

de dag of het weekend was, hoe de kinderen zich voelen, hoe het thuis gaat, wat ze willen gaan doen, hoe het met het spel of groepsactiviteit gaat waarmee ze bezig zijn. En als het nodig is maken we een praatje met individuele kinderen. We geven regelmatig een knipoog, aai over de bol of een schouderklopje, waardoor we de kinderen laten voelen dat we hen zien en waarderen, we geven complimenten en motiveren kinderen om ook elkaar een complimentje te maken. We nemen de kinderen serieus en betrekken hen bij het activiteitenprogramma en de keuzemogelijkheden. Door persoonlijke aandacht en flexibel om gaan met het dagprogramma en door kinderen de ruimte te geven om ook alleen te kunnen zijn of alleen te spelen voelen de kinderen zich gezien en gewaardeerd.

Baby's hebben een rustig hoekje, waar ze ongestoord rond kunnen kruipen. We zorgen tijdens de voeding en verschoning dat er oogcontact is, er vindt zo één op één interactie plaats. Er wordt bewust tijd gemaakt voor fysiek contact met iedere baby, we benoemen wat we doen.. We zijn beschikbaar door op de grond te zitten, of te liggen, en we spelen mee.

De dreumesen hebben de mogelijkheid om hun zelfstandigheid te ontwikkelen.

En de peuters hebben bijvoorbeeld de ruimte om uitdagende materialen te gebruiken, zonder dat het gevaarlijk wordt voor de kleinere kinderen.

We volgen een vast dagritme met veel herhaling en routines.

We stimuleren de persoonlijke ontwikkeling door kinderen te ondersteunen, uit te dagen, belangstelling te tonen en complimenten te geven.

Bijvoorbeeld jonge kinderen bij het bewegen, omrollen, optrekken e.d., en het oudere kind dagen we uit tot klimmen, glijden, rennen, fietsen of dansen. We stimuleren kinderen als ze iets nieuws proberen door een gevarieerd en voldoende uitdagend aanbod, we geven hen de tijd daarvoor en forceren niets. Door te kijken wat kinderen nodig hebben voor hun ontwikkeling bieden we thema's, spelmaterialen en activiteiten aan. Er is natuurlijk ook ruimte voor vrij spel. We zorgen voor een goed voorbereide ruimte met speelplekken en spelmaterialen dat voor kinderen vrij toegankelijk is. Passend bij de leeftijd en waarin ze zelf keuzes kunnen maken. Dit doen we volgens de VE methode Startblokken. Dit bieden we aan, ondanks dat we geen erkende VE locatie zijn. Hier kiezen we bewust voor, zodat alle kinderen dit aanbod ontvangen.

Voor de voorschoolse educatie gebruiken we een programma waarin op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Op onze locatie werken we met Startblokken. Onze groepen zijn ingericht met speelplekken en we werken regelmatig met thema's die zichtbaar zijn in de groep. We hebben voor de kinderen een rijke stimulerende speelleeromgeving gecreëerd, met aandacht voor eigen initiatieven van kinderen. Hierdoor worden de kinderen uitgedaagd zelf op ontdekking uit te gaan, de materialen te verkennen en ervaringen op te doen. We werken graag met 'onaf' natuurlijk materiaal, waar kinderen hun fantasie op los kunnen laten. Voor onze specifieke werkwijze verwijzen we naar ons borgdocument VE hoofdstuk 1 'Aanbod – De speelleeromgeving'.

De sociale ontwikkeling van kinderen stimuleren we door kinderen actief uit te nodigen om mee te spelen. We betrekken kinderen bij elkaar helpen of troosten. We stimuleren en ondersteunen kinderen bij het sluiten van vriendschappen. We benutten de start en kringmomenten of pauzemomenten in de eigen groep of in de kleine groepjes voor een contactmoment van de kinderen met elkaar en met de pedagogisch professional op de groep. We kletsen even bij, gaat het goed met iedereen? Weten de kinderen wat ze gaan doen en met wie ze willen spelen? We bieden regelmatig activiteiten in kleinere groepjes van een bepaalde leeftijd of ontwikkelingsniveau. We vinden het belangrijk dat de pedagogisch professionals de kinderen volgen, meedoen en meespelen met de kinderen en omgangsvormen 'voorleven'. Goed voorbeeldgedrag is de basis voor sociale ontwikkeling. Bijv. door interesse te tonen, gesprekken aan te knopen met kinderen en aan te haken op hun belevingswereld.

Voor baby's doen we dat bijvoorbeeld door wanneer de baby op schoot ligt 'grappige' gesprekjes te voeren, gekke geluiden maken, vreemde gezichten te trekken en we zorgen ook voor momenten van rust, zodat het kind terug kan 'praten'. We zingen, doen spelletjes of rijmpjes zoals 'klap eens in je handjes' en kiekeboe. Zodra het kind kan kruipen is het geweldig om achter elkaar aan te kruipen, 'vangspelletjes' te spelen of hele simpele verstopspelletjes.

We werken aan de overdracht van waarden en normen in ons pedagogisch handelen, we benoemen bijvoorbeeld verschillen zonder te oordelen. We leren kinderen om met zorg om te gaan met elkaar, en ook met dieren en planten in hun omgeving. We ondersteunen kinderen bij het oplossen van conflicten, bijvoorbeeld door een gevoel of idee te helpen verwoorden of alternatieven aan te bieden. Maar ook door ruimte te bieden en begrip te tonen voor emoties, deze te verwoorden en kinderen even rust te gunnen. We zoeken dan een veilig plekje waar dat kan. Op iedere groep zijn regels en wij leven die zelf consequent en op de juiste manier na. We betrekken de kinderen actief bij onze regels en afspraken en stimuleren kinderen met ons mee te denken over hoe we met elkaar omgaan. We gaan zoveel als mogelijk uit van wat wel kan, we geven uitleg en zoeken een alternatief als iets niet kan. Onze omgangsvormen zijn zichtbaar op de groep, bijvoorbeeld door pictogrammen. Zodat nieuwe kinderen ze snel leren en herkennen. En we benoemen ze in situaties die daarom vragen.

Pedagogische visie van de locatie

Aan het bovenstaande voegen wij voor onze locatie nog graag toe dat wij werken aan diversiteit in de kinderopvang. Kinderen van verschillende nationaliteiten komen samen om te spelen, te ontdekken, te onderzoeken en te leren. In een stimulerende, vertrouwde en veilige omgeving waar ze helemaal zichzelf kunnen zijn. We vinden het belangrijk dat juist kinderen uit allerlei landen en culturen zich bij ons echt thuis voelen, want alleen dan komen kinderen tot ontplooiing.

Op onze internationaal georiënteerde locatie zien we het als uitdaging om stabiliteit en veiligheid te bieden en de sociale ontwikkeling van kinderen te stimuleren in groepen met een grote culturele diversiteit en een regelmatig wisselende samenstelling.

Ieder kind heeft van nature de behoefte om de wereld te verkennen en zich eigen te maken en gebruikt daarvoor al zijn zintuigen. Dit is een universele behoefte. Als kinderopvang sluiten we aan bij de natuurlijke nieuwsgierigheid die alle kinderen in zich hebben en de drang om de wereld op een actieve manier met je hele lijf te gaan ontdekken. We zoeken naar interesses en vaardigheden van kinderen en stimuleren dit. Kinderen voelen zich veilig en gezien en wij kunnen de verschillende ontwikkelingsgebieden met positieve aandacht en bevestiging stimuleren.

Natuurlijk is er ook aandacht voor de verschillen in cultuur en achtergrond van de kinderen die wij opvangen en gaan we spelenderwijs samen op ontdekking door de wereld. We geven kinderen graag ruimte en vrijheid om zelf op onderzoek uit te gaan en hun lijf en zintuigen actief te gebruiken.

Thema's, spelmateriaal en activiteiten

We werken veel met thema's om kinderen kennis te laten maken met alledaagse gebeurtenissen in de verschillende culturen, met seizoenen, met feestelijkheden en met emoties zoals blijheid, boosheid en verdriet. We hebben er aandacht voor dat kinderen goed met elkaar leren omgaan en leren om voor zichzelf op te komen. Dit zijn universele waarden die we de kinderen willen meegeven. Onze pedagogisch professionals begeleiden en stimuleren de kinderen en zorgen voor een goede sfeer in de groep.

Speelgoed wordt met zorg uitgezocht. Er wordt gekeken of het voldoende uitdagend is, of het de fantasie van kinderen prikkelt, of het veilig is en van welk materiaal het gemaakt is. We kunnen digitale media gebruiken ter ondersteuning en als hulpmiddel om een thema te versterken. Wij zien het werken met digitale media op Nemo niet als doel of spel op zich. Het gebruik van de eigen zintuigen en het samen doen en ervaren is voor ons het uitgangspunt.

Nederlandse en Engelse taal

Nemo is een Nederlandse dagopvang in een internationale setting (de High Tech Campus). Het ministerie van SZW (Sociale zaken en werkgelegenheid) heeft ons de mogelijkheid geboden om deel te nemen aan het wetenschappelijk onderzoek MIND naar meertaligheid binnen de kinderopvang en het effect op het leren van de Nederlandse taal. In 2018 zijn we, samen met onze collega's van Columbus Childcare, betrokken geweest bij deze vierjarige pilot. De resultaten van het onderzoek waren positief en hebben geleid tot het besluit van de regering dat meertalige kinderopvang mogelijk wordt binnen de Wet kinderopvang

Op Nemo kiezen we naast het Nederlands voor de Engelse taal, omdat deze taal een wereldtaal is en omdat het ook de voertaal of de tweede taal is van veel van onze ouders en kinderen. Door de enorme toename van expat kinderen op Nemo ervaren we een positieve ontwikkeling bij het voeren van de Engelse taal met ouders en kinderen. Kinderen en ouders begrijpen de pedagogisch professionals beter en sneller. Dit zorgt voor een gevoel van emotionele veiligheid bij onze kinderen en hun ouders. Met de meeste ouders communiceren we in het Engels.

Ons uitgangspunt is dat er altijd een vaste pedagogisch professional op de groep aanwezig is die Nederlands spreekt. Naast deze vaste collega kan een Engelstalige pedagogisch professional werken vanuit de inval poule. Deze professional is ook voldoende vaardig in het begrip en spreken van de Nederlandse taal met de kinderen. Op deze manier komen alle kinderen van alle groepen in contact met de Nederlandse en de Engelse taal. We werken er naartoe dat de kinderen beide talen goed leren begrijpen en spreken, waarbij de focus blijft liggen op de Nederlandse taal. Daarnaast gebruiken we ook gebaren, pictogrammen en foto's ter ondersteuning en ter verduidelijking van zowel Nederlandse als Engelse instructies of begrippen. Vaste ruimtes en een duidelijk dagritme helpt ons ook om kinderen zich veilig en op hun gemak te laten voelen, ondanks de taalbarrière die er vaak is. Zie verder de bijlage II "Aanbod Engelse Taal".

Pedagogisch praktijk in beeld – PiB

We gaan vanaf september 2023 werken met de monitor Pedagogische praktijk in beeld, de PiB. Met de PiB kijken we naar de pedagogische kwaliteit die de kinderen ontvangen. Met de PiB observeren en evalueren we de pedagogische kwaliteit op de groep structureel.

Dit jaar observeren de directeur en de pedagogisch coach de twee pijlers:

- *Emotionele veiligheid*
- *Sociale competentie*

Na analyse bespreken de coach en de directeur de positieve punten en ontwikkelpunten met de pedagogisch professionals in een groepsoverleg. Samen stellen we een PDCA ontwikkelplan op. De pedagogisch professionals gaan hiermee aan de slag op de groep, de coach ondersteunt daarbij. Zo werken we samen aan verbetering van de pedagogische kwaliteit en de ontwikkeling van de medewerkers. Voor de verdere uitwerking verwijzen we naar ons opleidingsplan.

Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach

Wij verhogen de pedagogische kwaliteit door structureel in te zetten op coaching en beleid.

Binnen onze locaties krijgt dit inhoud door enerzijds het vormgeven, evalueren en implementeren van het pedagogisch beleid en anderzijds het verhogen van de pedagogische kwaliteit door coaching van de pedagogisch professionals, waarbij de interactievaardigheden de basis vormen.

Het pedagogisch beleid omvat al het beleid dat raakt aan de pedagogische praktijk. Hierbij is er aandacht voor het bewaken en invoeren van beleid zodat iedere medewerker werkt volgens onze pedagogische visie.

De pedagogisch coach maakt een coachplan en bespreekt dit regelmatig met de directeur. In dit coachplan is inzichtelijk hoe alle pedagogisch professionals op onze locatie worden gecoacht.

De coaching van de pedagogisch professionals vindt structureel plaats binnen onze overlegstructuur en op de groep door het geven van voorbeelden, tips en nadere uitleg in het contact met kinderen, ouders/ verzorgers en collega's en bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden.

Uren inzet pedagogische beleidsmedewerker/coach

Jaarlijks moet de ureninzet van de pedagogische beleidsmedewerker/coach worden bepaald en vastgelegd in dit pedagogisch locatiebeleid en in het opleidingsplan. De berekening is opvraagbaar bij de directeur van de locatie. Voor deze berekening is een verplichte rekenformule gebruikt:

- 10 uur per FTE voor coaching van medewerkers
- 50 uur per locatie voor beleidsondersteunende taken

Op onze locatie werkt de pedagogisch beleidsmedewerker/coach gemiddeld 7 uur per week gedurende 52 weken per jaar.

Deze ureninzet kan afwijken van de minimale wettelijk verplichte ureninzet vanwege gemeentelijke afspraken over extra coaching en ondersteuning op locaties.

De inzet per locatie is in het opleidingsplan en het coachplan van elke locatie nader uitgewerkt.

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach maakt het coachplan en bespreekt dit regelmatig met de directeur. In dit coachplan is inzichtelijk hoe en waarin alle pedagogisch professionals op de locatie worden gecoacht.

Mentorschap

Op onze dagopvang werken we met mentorschap. Ieder kind wordt gekoppeld aan een pedagogisch professional die vast op de groep van het kind werkt. Tijdens de intake wordt ouders verteld wie de mentor is van hun kind. Ook is de naam van de mentor vermeld in de ouderapp, ons digitale platform voor het contact met alle ouders. Uitgangspunt is dat de mentor het intakegesprek doet. Als de mentor niet zelf het intakegesprek heeft gedaan neemt hij / zij het initiatief voor een nader kennismakingsgesprek met de ouders in de eerste weken na de start van hun kind op de groep.

Ook aan het kind zelf wordt duidelijk gemaakt wie zijn of haar mentor is. Op de bso kan de mentor dit zelf uitleggen als het kind mee komt met de ouders voor het intakegesprek of tijdens de eerste paar keren dat het kind naar de bso komt. De mentor maakt actief contact met het kind en legt uit wat het kind van de mentor kan verwachten. Ook wordt verteld dat de mentor met zijn of haar ouders contact onderhoudt over hoe het met hem of haar gaat op de bso. Voor de allerjongsten op het dagverblijf zorgt de mentor voor extra individuele contactmomenten met het kind, bijv. tijdens de verzorging. Zodat het kind de mentor leert kennen en vertrouwen en andersom de mentor het kind leert kennen.

Uitgangspunt is dat de mentor bij voorkeur twee maar tenminste één dag per week op de groep van de mentorkinderen is ingepland. De mentor onderhoudt intensief contact met haar directe collega's en krijgt zo nodig een overdracht van bijzonderheden van de kinderen van wie hij / zij mentor is.

De mentor onderhoudt de contacten met de ouders van de kinderen van wie zij mentor is. Op verzoek van ouders maar ook op eigen initiatief bespreekt de mentor met de ouders hoe het gaat met hun kind. Of het kind zich prettig en veilig voelt in de groep en op ons kindercentrum en hoe het kind zich gedraagt en ontwikkelt.

De mentor brengt twee keer per jaar het welbevinden en de ontwikkeling van ieder kind in beeld. Op het kdv wordt de ontwikkeling in KIJK! geregistreerd, zie paragraaf Observeren welbevinden en ontwikkeling. De mentor nodigt ouders tenminste één keer per jaar uit voor een gesprek over hun kind.

De mentor kan tijdens een 6-wekelijkse kind bespreking met de directe collega's op de groep zijn / haar mentorkinderen inbrengen. De mentor vertelt hoe hij / zij het kind ervaart op de groep en vraagt om aanvullende informatie van de collega's.

De mentor is verantwoordelijk voor de overdracht van 4-jarigen naar de basisschool. Dit is tenminste een schriftelijke overdracht van welbevinden en ontwikkeling. Als welbevinden en/of ontwikkeling extra aandacht vraagt doet de mentor een aanvullende mondelinge overdracht, een zogenaamde *warme overdracht* ter ondersteuning van de schriftelijke overdracht. Natuurlijk altijd in overleg en met toestemming van ouders, zie paragraaf Overdracht

Als er tussentijds dingen in het gedrag of de ontwikkeling van het kind opvallen wordt dit in eerste instantie door de mentor besproken met de ouders. Indien gewenst kan de directeur van ons kindercentrum aansluiten bij dit gesprek van de mentor met ouders. De directeur neemt de verantwoordelijkheid van de mentor over als er samen met ouders vervolgstappen in zorg en ondersteuning nodig zijn. De mentor blijft natuurlijk betrokken, zie paragraaf Vroegsignalering.

Bij opvallende dingen in gedrag of ontwikkeling legt de mentor in overleg en met toestemming van ouders en de directeur het eerste contact met de jeugdverpleegkundige van de GGD.

Groepen en leeftijdsopbouw op onze locatie

Groep	Leeftijd	Soort groep	Maximaal aantal kinderen	Pedagogisch professionals
Zeehondjes	0-4 jaar	Verticale groep	12 kinderen	2 pedagogisch professionals
Zeepaardjes:	0-4 jaar	Verticale groep	12 kinderen	2 pedagogisch professionals
Dolfijn	2-4 jaar	Peutergroep	16 kinderen	2 pedagogisch professionals
Zeester	2-4 jaar	Peutergroep	16 kinderen	2 pedagogisch professionals
Inktvis	0-3 jaar	Breed-horizontaal	10 kinderen	2 pedagogisch professionals
Schildpad	0-3 jaar	Breed-horizontaal	10 kinderen	2 pedagogisch professionals
Pinguïn	0-3 jaar	Breed-horizontaal	10 kinderen	2 pedagogisch professionals
Schelp	0-3 jaar	Breed-horizontaal	10 kinderen	2 pedagogisch professionals

Het is mogelijk dat de groepssamenstelling of leeftijdsindeling vanwege veranderende wet- en regelgeving of pedagogische, organisatorische en/of bedrijfseconomische redenen opnieuw wordt ingedeeld. Ouders worden hiervan tijdig op de hoogte gebracht.

De werkwijze per groep

Een goed dagritme komt tegemoet aan de basisbehoeften van kinderen, omdat het hen structuur en veiligheid biedt. Het dagritme sluit aan bij de ontwikkeling van de kinderen; bij baby's sluit het aan bij hun bioritme van thuis en naarmate kinderen ouder worden, kunnen ze zich beter aanpassen aan het ritme van de groep.

In het dagprogramma staan de activiteiten die iedere dag terugkeren op de groepen op onze Kinderdagopvang. Uitgangspunten daarbij zijn:

- Baby's geven zelf in grote mate hun ritme aan. Eten, slapen en verschonen gebeurt naar behoeften van het kind.
- Een dreumes/peuter vindt veiligheid en houvast in een bepaalde mate van structuur. Op de Kinderdagopvang bieden we deze structuur door vaste elementen die dagelijks terug keren. De breng-, speel-, eet-, slaap- en haal momenten liggen daarom min of meer vast. Dit zorgt voor duidelijkheid en rust op de groep.

Dagprogramma

Het dagritme voor baby's op de groep stemmen we zoveel mogelijk af op het dagritme van thuis. Het kind is hier leidend in. Worden er activiteiten aangeboden op de groep dan zullen de pedagogisch professionals de baby's ook betrekken bij deze activiteiten of er zal eventueel een aangepaste variant worden aangeboden.

Als de groep daar om vraagt kunnen we afwijken van het dagprogramma, onze richtlijn is:

07.30-08.00 uur: De kinderen die al vroeg worden gebracht, worden opgevangen in de hal. Er wordt samen met de pedagogisch professional afscheid genomen van ouders. De kinderen mogen zelf aangeven waarmee ze willen spelen.

08.00-09.00 uur: Om 08.00 uur worden de kinderen door één van hun eigen pedagogisch professionals meegenomen naar hun eigen groep. Kinderen die na 08.00 uur komen worden door hun ouders direct naar hun eigen groep gebracht. Ook met hen nemen de pedagogisch professionals samen afscheid van de ouders.

Hierna gaan de kinderen spelen. Vaak wordt er met de pedagogisch professional een kleine activiteit passend in het thema aan tafel aangeboden. Om 09.00 uur komt de tweede pedagogisch professional op de groep.

- 09.15 uur: Samen wordt het speelgoed opgeruimd. Het speelgoed heeft zoveel mogelijk een vaste plek op de groep, zodat de kinderen mee kunnen helpen.
- 09.30 uur: We starten graag in de groep op met een voorleesmoment. De kinderen en pedagogisch professionals gaan aan tafel zitten of op de grond zitten en we gaan interactief voorlezen. Hierbij worden de kinderen gestimuleerd actief deel te nemen en zo hun taalontwikkeling te bevorderen. Er worden liedjes gezongen, belevenissen van de kinderen en de plannen van de dag besproken. De kinderen eten vers fruit en krijgen water te drinken. Daarna gaan de kinderen plassen of worden verschoond.
- 10.00 uur: Dreumesen die nog twee keer slapen gaan nu naar bed.
- 10.00 uur -11.30 uur: Tijdens dit speelblok staat spelen met en door de kinderen centraal. Pedagogisch professionals laten zich in hun activiteitenaanbod leiden door wat het kind hen laat zien in gedrag. Ze maken geen gebruik van een strak en vastliggend aanbod van activiteiten bv. op het gebied van taal- en woordenschat, maar zoeken juist aanknopingspunten bij de spelontwikkeling van jonge kinderen. In het door de pedagogisch professional begeleide spel vindt zij de mogelijkheden om taal en denken uit te lokken en te stimuleren. De methode Startblokken ondersteunt ons daarbij, zie bijlage Startblokken.
- 11.30: We ruimen samen op en de tafel wordt gedekt waarbij de kinderen meehelpen. Samen eten we brood aan tafel, vooraf zingen we het "smakelijk eten liedje". De kinderen die hier aan toe zijn, mogen zelf hun brood smeren. De pedagogisch professionals begeleiden hen hierin.
- 12.15 uur: Alle kinderen worden nu verschoond of gaan plassen. Een aantal kinderen gaat nu slapen. Kinderen die niet hoeven te rusten gaan spelen, waarbij de kinderen extra uitdagende activiteiten aangeboden krijgen.
- 12.30-13.30 uur: Er kunnen kinderen gebracht en gehaald worden. We vragen ouders deze tijd zoveel mogelijk aan te houden om de rust in de groep te bewaren; er is duidelijk een ochtend en een middag "programma". Om 13u starten de pauzetijden van de professionals ook, er blijft altijd een professional op de groep of ze spelen op de hal.
- 14.00-15.00 uur: De kinderen slapen of spelen. Wakker worden, verschoonen aankleden en spelen. Kinderen die niet hoeven te rusten gaan spelen, waarbij de kinderen extra uitdagende activiteiten aangeboden krijgen. Om 14u gaat de tweede professional op pauze. De eerste is dan weer terug en neemt de werkzaamheden over.
- 15.00-15.30 uur: Tafelmoment en iets te eten en alle professionals zijn terug van pauze. We bieden een cracker, rijstwafel of een andere gezonde snack aan. Gezellig zingen, boekje lezen, of een andere activiteit die past bij het thema.
- 15.30-17.00 uur: Tijdens dit speelblok staat spelen met en door de kinderen centraal. Pedagogisch professionals laten zich in hun activiteitenaanbod leiden door

wat het kind hen laat zien in gedrag. Ze maken geen gebruik van een strak en vastliggend aanbod van activiteiten bv. op het gebied van taal- en woordenschat, maar zoeken juist aanknopingspunten bij de spelontwikkeling van jonge kinderen. In het door de pedagogisch professional begeleide spel vindt zij de mogelijkheden om taal en denken uit te lokken en te stimuleren. De methode Startblokken ondersteunt ons daarbij, zie bijlage Startblokken.

17.00-18.00 uur: Kinderen worden verschoond en de groep wordt opgeruimd. Kinderen worden opgehaald. Een eerste professional gaat vaak rond 17u naar huis.

18.00-18.30 uur: De kinderen die nog niet zijn opgehaald gaan spelen in de hal. Ze mogen hier vrij spelen. De andere groepen worden afgesloten en schoongemaakt.

Indien er een aantal kinderen gepland staat voor één persoon dan start deze persoon om 8.30 tot 17.30, met uitloop tot 18.00u. Zo is er één vaste professional aanwezig gedurende de dag voor de kinderen van de groep. Kinderen worden in de pauzetijden opgevangen door collega's.

Brengen

Informatie uitwisselen over het kind vinden we erg belangrijk. Het helpt ons het kind goed te kunnen begeleiden. Tijdens het brengen is daar dan ook vanuit de pedagogisch professionals altijd tijd en ruimte voor. Zo kunnen de ouders bijvoorbeeld vertellen of het kind nog iets bijzonders heeft meegemaakt. Wij kunnen daar dan in de loop van de dag op inspelen. Ouders kunnen ook altijd een bericht sturen via het ouderportaal voor extra informatie.

Afscheid nemen

Wanneer de ouder aangeeft dat het tijd is om te gaan, neemt de pedagogisch professional het kind over. Samen zwaaien we nog even bij het raam of de deur. We laten het kind duidelijk afscheid nemen, dit voorkomt dat het, na een poosje spelen, er plotseling achter komt dat de ouder weg is. Als kinderen moeite hebben met het afscheid overleggen we met de ouder hoe we het voor het kind zo gemakkelijk mogelijk kunnen maken, maar ook dan laten we het kind duidelijk afscheid nemen. De kinderen mogen na het afscheid nemen kiezen waarmee ze willen spelen. Er staat ook vaak al wat speelgoed klaar bij binnenkomst.

Spelen

De hele dag door spelen de kinderen. Randvoorwaarden voor een rijk spelaanbod voor kinderen, zijn de inzet van de zes interactievaardigheden door de pedagogisch professionals. Bijvoorbeeld de interactie met kinderen en tussen de kinderen stimuleren, de speelomgeving in richten en spelbegeleiding. Dit vereist goed observeren en volgen van kinderen, zodat zij (spel)momenten kan herkennen die aanknopingspunten bieden voor interactie bijvoorbeeld gericht op het verkennen en leren van nieuwe woorden. De pedagogisch professional heeft aandacht voor ieder kind, sluit aan bij de ontwikkeling en gaat uit van mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden.

Buiten spelen

Met de kinderen gaan we iedere dag tenminste één keer naar buiten. Lekker spelen in de tuin of ergens naartoe. Dit laatste doen we alleen als er genoeg volwassenen mee kunnen en het past in het thema. We gaan dan naar de speeltuin, de dierenboerderij Groenschool of we gaan ergens op bezoek.

Het buitenspelen in de tuin brengt ook veel ontdekkingsmogelijkheden met zich mee. Zo kunnen kinderen lekker rennen en/of fietsen, klimmen, van de glijbaan, in de zandbak spelen of gewoon lekker buiten zitten. Buiten wordt er vaak vrij gespeeld, maar er worden ook regelmatig activiteiten, zoals bal- of dans spelletjes aangeboden. We vinden risicovol spelen belangrijk. Risicovol spelen is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. Kinderen moeten ruimte krijgen om zelf te leven en

(on)mogelijkheden en risico's te ontdekken, vanzelfsprekend binnen veilige grenzen. Bij risicovol spelen gaan kinderen aan de slag met spannende, uitdagende en avontuurlijke activiteiten.

Het kan voorkomen dat zowel baby's en peuters tegelijk buiten aan het spelen zijn. Om te zorgen dat kinderen zich veilig voelen zijn er van de groepen altijd vertrouwde pedagogisch professionals buiten aanwezig. De afspraak hierbij is dat de pedagogisch professionals zich verspreiden over de tuin en samen zorg dragen voor alle kinderen.

Binnen spelen

We hebben voor de kinderen een rijke stimulerende speelleeromgeving gecreëerd, met aandacht voor eigen initiatieven van kinderen. Hierdoor worden de kinderen uitgedaagd zelf op ontdekking uit te gaan, de materialen te verkennen en ervaringen op te doen, we tonen zo respect voor de autonomie van het kind. We zorgen voor afwisselend en ontwikkeling stimulerend spel materiaal dat de kinderen ook zelf kunnen pakken. We werken graag met 'open eind spel materiaal, zoals loose parts. Open eind materiaal stimuleert de kinderen tot sociaal spel, fantasie, probleemoplossend handelen, creatieve processen, spel met regels, rollenspel en verhaal vertellend spelen. De uitkomst van het spel ligt van te voren niet vast.

Enkele keren per maand zijn er ook externe activiteiten op de locatie gepland op verschillende ochtenden. Dit zijn yogalessen en bewegingslessen (risicovol spelen). Deze activiteiten worden uitgevoerd door verschillende professionals die een activiteit voorbereiden in de hal en daar met de kinderen activiteiten aanbieden met yoga, bewegingsoefeningen passend bij de leeftijden en inspelen op de fantasie van kinderen.

Middagslaapje

Na de broodmaaltijd gaan de kinderen die dat thuis ook gewend zijn naar bed. De pedagogisch professionals bespreken met de ouders van de baby's welke tijd van slapen voor het kind op dat moment het beste is. De andere kinderen proberen we zo snel mogelijk in het ritme van de groep te krijgen, zodat ze het hele dagprogramma kunnen volgen. We vragen de ouders om een eigen slaapzak en knuffel mee te geven, iets vertrouwds van thuis kan bij het slapen gaan erg geruststellend zijn.

Ieder kind heeft een eigen bedje. Soms wordt er een verhaaltje voorgelezen en een pedagogisch professional blijft dan op de slaapkamer tot alle kinderen tot rust zijn gekomen en kunnen gaan slapen.

Halen

Bij het ophalen vragen we de ouder de tijd te nemen voor een overdracht, zodat de pedagogisch professional samen met het kind kan vertellen hoe de dag voor het kind is verlopen. Ook nu wordt er, net als bij het brengen, duidelijk afscheid genomen, alleen nu van de pedagogisch professionals en andere kinderen. Soms is het fijn om wat uitgebreider te praten, dan maken we met de ouder een aparte afspraak.

Eten en drinken

De maaltijden gebruiken we om elkaar te zien en te horen. We bootsen huiselijkheid en gezelligheid na, samen eten! Het gaat niet alleen om het eten en drinken maar ook om het contact met elkaar en om de sfeer van het gezellig samenzijn.

De pedagogisch professionals gebruiken de richtlijnen en afspraken uit het Voedingsbeleid van Nemo. Dit is er op gericht dat ieder kind verantwoorde en gevarieerde voeding aangeboden krijgt. We volgen de adviezen van het voedingscentrum voor de voeding. We houden zoveel mogelijk rekening met bijzondere voeding in geval van dieet, allergie, geloofsovertuiging e.d. Vanaf één jaar kunnen kinderen in principe mee eten volgens ons schema.

Slapen

Wij zorgen voor een veilige slaapomgeving van de aan onze zorg toevertrouwde kinderen. Wij baseren ons hierbij o.a. op de eisen uit de Wet Kinderopvang en op de adviezen van de GGD. Bij afwijkende wensen van ouders vragen wij de ouders een aparte slaapverklaring in te vullen en te ondertekenen. Wij bakeren kinderen niet in en laten hen bij ons niet ingebakerd slapen. Omdat er veel verschillende inbakersystemen op de markt zijn, die in eerste instantie zijn bedoeld voor de thuissituatie, kunnen we de veiligheid van jonge ingebakerde kinderen niet garanderen.

Een goed dagritme komt tegemoet aan de basisbehoeften van kinderen, omdat het hen structuur, veiligheid biedt. Het dagritme sluit aan bij de ontwikkeling van de kinderen; bij baby's sluit het aan bij hun bioritme van thuis en naar mate kinderen ouder worden, kunnen ze zich beter aanpassen aan het ritme van de groep.

Buiten slapen

Wij hebben de mogelijkheid om kinderen buiten te laten slapen. Dit kan tot de leeftijd van 1,5 jaar. Dit kan rust en gezondheid van kinderen bevorderen. Wij hebben 6 speciale buitenbedjes die natuurlijk aan de wettelijke kwaliteitseisen voldoen. De buitenbedjes staan schuin voor het raam met de opening naar de deur toe, zodat er goed zicht is op de kinderen in de bedjes. We bespreken met ouders de mogelijkheid en de richtlijnen, uitgangspunten en voorwaarden om dit veilig te kunnen doen. We hebben dit vastgelegd in ons Veilig Slapen protocol. We maken met ouders individuele afspraken over het buiten slapen en vragen hen een buiten slapen verklaring tekenen.

Intake, wennen en doorstromen

De rondleiding en intake zijn de eerste contactmomenten van ouders met de locatie. De directeur en de mentor (evt. een collega) leggen dan samen de basis voor partnerschap met ouders. Naast de informatie die ouders bij de intake krijgen over hoe wij werken, is het belangrijk om echt in gesprek te zijn, waarin de ouders vertellen over hun kind, de thuissituatie en zaken die zij belangrijk vinden in de opvoeding en bij de kinderopvang. Dit geeft waardevolle informatie voor je omgang met het kind in de groep én de samenwerking met ouders.

Wanneer kinderen nieuw starten op onze locatie, is er een intakegesprek met ouders waarin we informatie vragen over het kind om het wennen zo passend mogelijk te organiseren.

Kinderen kunnen in overleg met ouders een aantal dagdelen komen wennen en nemen bv. knuffels of foto's mee. Bij doorstroom naar een andere groep doen we dat zo geleidelijk mogelijk en betrekken daar kind en ouder actief bij door dit vooraf en achteraf te bespreken. Samen met de medewerker gaat het kind vanuit de eigen groep verschillende keren een kijkje nemen in de nieuwe groep. Het kind kan aansluiten bij een activiteit die gepland staat en zo de nieuwe omgeving, de kinderen en de pedagogisch professionals leren kennen, waardoor de overgang naar de nieuwe groep minder groot is.

Aanvraag extra dagdelen

Extra opvang is mogelijk als er ruimte is in de groep en er geen extra inzet van personeel nodig is. Er wordt samen met ouders bekeken of deze extra opvang mogelijk is op de groep of op een ander groep. Er wordt bekeken:

- of er vriendjes zijn,
- of er bekende pedagogisch professional voor het kind aanwezig zijn (op de dag dat er extra opvang noodzakelijk is)

- en als laatste wordt tussen ouders en pedagogisch professionals afgestemd wie het kind opvangt, wie er op de groep staat, wat belangrijke aandachtspunten zijn voor het kind en of er bijzonderheden zijn.

Extra dagdelen worden aangevraagd via de ouderapp. De eerste twee dagdelen van extra opvang zijn gratis. Ook deze twee gratis dagdelen worden vermeld op de factuur, zodat voor beide partijen duidelijk is wanneer deze dagdelen zijn opgenomen gedurende het kalenderjaar.

We beoordelen extra opvang aanvragen, welke in het ouderportaal staan, één week voorafgaand de desbetreffende datum.

Ruilen

Ruilen zien wij als een service en is alleen mogelijk als er ruimte is in de groep en er geen extra inzet van personeel nodig is. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend. Er wordt samen met ouders bekeken of ruilen mogelijk is op de groep of op een ander groep. Er wordt bekeken:

- of er vriendjes zijn,

- of er bekende pedagogisch professional voor het kind aanwezig zijn op de ruildag en als laatste wordt tussen ouders en pedagogisch professionals afgestemd wie het kind opvangt, wie er op de groep staat, wat belangrijke aandachtspunten zijn voor het kind en of er bijzonderheden zijn.

We beoordelen ruilaanvragen welke in het ouderportaal staan één week voorafgaand de desbetreffende datum.

Open deurenbeleid

Onze visie op het open deurenbeleid is tweeledig:

Ten eerste biedt het een meer natuurlijke afspiegeling van de belevingswereld van het kind. Er mag, net als thuis, in diverse ruimtes gespeeld worden en zodoende krijgen kinderen meer kansen om de wereld om zich heen te ontdekken. Zij maken kennis met meerdere activiteiten en spelen met ander speelgoed dan op de eigen groep. Ook komen kinderen in contact met kinderen uit andere groepen.

Ten tweede zorgt het open deurenbeleid ervoor dat doorstroom naar of tijdelijke opvang in een andere groep voor kinderen makkelijker wordt. Kinderen kennen de andere ruimtes, andere kinderen en andere pedagogisch professionals. Op onze locatie hebben wij het open deurenbeleid als volgt vorm gegeven:

De deur tussen twee groepen wordt letterlijk open gezet en kinderen mogen een kijkje gaan nemen in de andere groep. Dit is geheel aan het kind. Als het kind eraan toe is zien we dat het kind vanzelf een kijkje gaat nemen. Pedagogisch professionals brengen elkaar op de hoogte van dat de deur open gezet wordt en houden daarbij zicht op de kinderen die een kijkje komen nemen. Tijdens de vaste groepsmomenten bijvoorbeeld samen eten, gaat het kind weer terug naar de eigen groep. Tijdens activiteiten momenten kan er op de hal gespeeld worden of neemt een pedagogisch professional een klein groepje kinderen mee naar een andere ruimte om een activiteit te doen die passend is bij het thema. Op de hal maken de kinderen puzzels, spelen ze met klei, water en zand. Er wordt ook gekookt met de kinderen, bijvoorbeeld; eitjes of koekjes bakken.

Locatie-overstijgend opvangen van kinderen

We verstaan onder locatie-overstijgend opvangen dat kinderen op meerdere locaties van onze organisatie kunnen worden opgevangen. Bijvoorbeeld tijdens vakanties, op rustige dagen, tijdens schoolvrije dagen of tijdens periodieke verbouwingen, renovaties en onderhoud van de vaste eigen locatie. Op deze manier kunnen we de kinderen altijd een zinvolle en fijne (mid)dag bieden met andere kinderen om te spelen.

Deze mogelijkheid is in het contract tussen ouder en directeur van het dagopvang opgenomen met vermelding van de verschillende situaties waarin we locatie overstijgend opvangen. Het betreft altijd tijdelijke, vooraf geplande situaties waarover ouders vooraf geïnformeerd zijn.

Uitstapjes

Wij kunnen ook uitstapjes voor kinderen bieden op een andere locatie zonder dat dit in het opvangcontract is opgenomen. Zie onze paragraaf 'uitstapjes' in ons vervoersbeleid.

Ouders worden natuurlijk altijd geïnformeerd over activiteiten die we willen gaan doen op een andere locatie. Dit kan bijvoorbeeld via onze ouderapp, in een nieuwsbrief of vakantieplanning.

We gaan met de kinderen van onze locatie regelmatig op uitstapje op de Campus, denk aan het bezoeken van de dieren rondom de campus of op bezoek bij de eendjes bij de vijver.

Observeren van welbevinden en ontwikkeling

Dagopvang 0 – 4/ peuteropvang 2-4

Op onze locatie werken we met KIIJK!, een landelijk erkend kind volgsysteem voor welbevinden en ontwikkeling.

KIIJK!0-7 is een instrument waarmee we de ontwikkeling van jonge kinderen van 0 tot 4 jaar in kaart brengen. Met behulp van KIIJK!0-7 observeren we op een systematische wijze verschillende aspecten van welbevinden en ontwikkeling van kinderen. We observeren of een kind goed in zijn vel zit, of het zich betrokken en uitgedaagd voelt door verschillende activiteiten en of er signalen zijn die wijzen op een risico voor de ontwikkeling. Aan de hand van een aantal ontwikkelingslijnen maken we zichtbaar wat het kind al kan en weet en welke volgende stap in zijn ontwikkeling mogelijk is.

Goed kijken naar kinderen levert veel op. Door naar het gedrag van kinderen te kijken, hoe zij zich laten zien, wat ze doen en de taal die ze gebruiken kunnen we beoordelen welke betekenis de kinderen geven aan de activiteit en wat de volgende stap in hun ontwikkeling is.

Elke dag maken we observatie aantekeningen.

Twee keer per jaar maken we van alle kinderen een volledige ontwikkelingsregistratie. Dit doen we in mei en november.

We zetten aantekeningen bij de ontwikkelingslijnen waarin de ontwikkeling 4 maanden of meer afwijkt van de kalenderleeftijd. Daarna sluiten we de registratie af.

Eenmaal per jaar voeren we aansluitend een kort oudergesprek. Indien nodig of gewenst, bijvoorbeeld als het kind opvalt in gedrag en/of ontwikkeling, nodigen we ouders uit voor een vervolgesprek waarin we dit rustig kunnen bespreken.

De laatste registratie vindt plaats rond de leeftijd van 3 jaar en 6 tot 9 maanden. Bij het laatste oudergesprek voordat het kind naar school gaat, printen we de ouderrapportage met *alle* registraties uit inclusief de opmerkingen bij de *laatste* registratie. We geven dit mee aan de ouders, met verzoek dit te delen met school in het kader van de overdracht.

Bij de andere registratiemomenten geven we de ouderrapportage zonder registraties na het oudergesprek mee aan ouders. Als er geen oudergesprek heeft plaatsgevonden kunnen we de ouderrapportage met een mondelinge toelichting meegeven.

Overdracht 4-jarigen

Schriftelijke overdracht naar de basisschool

Als de basisschool met KIIJK! werkt wordt het kind 'verhuisd' binnen KIIJK!. De school kan de registratie ophalen en in kijken. De overdracht van het kind wordt doorgestuurd naar school of meegegeven aan de ouders. Als de school niet met KIIJK! werkt wordt de laatste KIIJK!-rapportage als overdracht aan ouders meegegeven met het verzoek dit te delen met school. Dit alles natuurlijk alleen met schriftelijke toestemming van ouders. Een kopie wordt bewaard in het kinddossier.

De mentor van het kind nodigt ouders uit voor een eindgesprek waarin de laatste observaties in KIIJK! en de overdracht naar school worden besproken.

Als de basisschool niet met KIJK! werkt wordt de laatste KIJK!-rapportage als overdracht uitgeprint en aan ouders meegegeven om met school te delen of met toestemming van ouders door ons op school afgegeven of opgestuurd.

Warme overdracht aan de basisschool

Naast de schriftelijke overdracht doen we een warme (mondellinge) overdracht voor kinderen die bij ons en straks op school mogelijk extra ondersteuning nodig hebben in gedrag en ontwikkeling, in het bijzonder de taalontwikkeling. Denk hierbij ook aan kinderen met een mogelijke ontwikkelingsvoorsprong. Natuurlijk altijd met medeweten en toestemming van ouders.

Overdracht aan de bso of kinderdagverblijf

Pedagogisch professionals van de dagopvang (bij voorkeur de mentor) kunnen in het eindgesprek met ouders waarin de overdracht wordt besproken navragen of een kind gebruik gaat maken van de bso of een ander kinderdagverblijf. Als dit zo is dan wordt aan ouders voorgelegd om ook een overdracht aan de bso of het nieuw kinderdagverblijf te doen, om de start goed te laten verlopen. Dit kan bijvoorbeeld met een geprinte rapportage van KIJK! en / of eventueel een mondelinge toelichting. De wijze van overdracht gaat in overleg met ouders en alleen met hun toestemming:

Overdracht naar een ander kinderdagverblijf, dat met KIJK! werkt

Als het kinderdagverblijf met KIJK! werkt wordt het kind 'verhuisd' binnen KIJK!. De school kan de registratie ophalen en inkijken.

Overdracht naar de bso of een ander kinderdagverblijf, dat niet met KIJK! werkt

- De pedagogisch professional kan de KIJK! rapportage meegeven aan de ouders tijdens het eindgesprek zodat zij die zelf op de bso afgeven.
- De pedagogisch professional kan de KIJK! rapportage opsturen naar de bso of persoonlijk afgeven met een mondelinge toelichting.

De mentor van de bso kan bij het kennismakingsgesprek met ouders van nieuw gestarte 4-jarigen vragen of het kind op het kinderdagverblijf heeft gezeten en zo ja hoe dit is gegaan en of er een overdracht is voor de bso. Dit om de start op de bso goed te laten verlopen. De mentor kan dan meteen uitleg geven hoe het welbevinden en de ontwikkeling van het kind op de bso worden gevolgd.

Vroegsignalering

Hieronder is beschreven hoe wij bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen signaleren en ouders kunnen doorverwijzen naar passende instanties die hierbij verdere ondersteuning kunnen bieden. Het kan gaan om opvallend gedrag of zorg over een mogelijke achterstand in de ontwikkeling. Maar ook een mogelijke ontwikkelingsvoorsprong kan extra aandacht vragen van ons en de ouders. In deze paragraaf hebben we beschreven hoe de pedagogisch professionals zijn toegerust voor deze taak en op welke wijze zij daarbij worden ondersteund. We verwijzen naar het Protocol Zorgkinderen van onze organisatie. We leggen alle stappen vast in het kinddossier dat we van ieder kind hebben.

We bespreken de mogelijkheden van zorg en opvang voor kinderen die ons opvallen in gedrag en/of ontwikkeling met ouders en met elkaar als team. We hanteren 3 criteria:

1. Welzijn en ontwikkelingskansen voor het kind in deze groep (is het gebaat bij reguliere groepsopvang en voelt het zich veilig en gezien in de groep?)
2. Welzijn en ontwikkelingskansen voor de andere kinderen uit deze groep waarin het kind geplaatst is (groepsamenstelling, voldoende aandacht voor het groepsproces, voldoende individuele aandacht voor alle kinderen)
3. De praktische mogelijkheden en de vaardigheden van het team (competenties en stabiliteit van medewerkers om het kind te begeleiden in de groep met de andere kinderen)

We hebben regelmatig kindbesprekingen op groepsniveau waarin we (bijzonderheden van) kinderen met elkaar doorspreken. Als een pedagogisch professional merkt dat een kind opvallend gedrag vertoont, bijzonderheden in de ontwikkeling laat zien en/of specifieke zorg nodig heeft, bespreekt ze dit zo spoedig mogelijk met de ouders. Bijv. tijdens mondelinge overdracht bij haal- en brengmomenten. En indien mogelijk natuurlijk met het kind zelf. Er kan altijd een aparte afspraak gemaakt worden voor een gesprek met ouders.

Na overleg met ouders, met collega's en met de directeur gaan we gericht observeren met ons observatie-instrument (bijv. KIJK! incl. extra observatielijsten, Kijken-naar-Kinderen, IKO-formulier), waarbij we ons steeds afvragen wat de functie en betekenis kan zijn van het gedrag wat het kind. Dit wordt natuurlijk weer besproken met de ouders. De directeur (bege)leidt deze gesprekken met de ouders. Doel is altijd: afspraken maken hoe we het kind kunnen opvangen in de groep en hoe we ouders kunnen ondersteunen bij het zoeken naar gespecialiseerde hulp, als dat nodig lijkt.

Als de zorgen blijven en de gekozen oplossingen en afspraken onvoldoende effectief zijn, kan de directeur, met instemming van ouders, de zorgen met collega-deskundigen binnen de organisatie bespreken in een Intern Kindgericht Overleg (IKO). Ouders kunnen aansluiten bij dit gesprek.

Vanuit het IKO maken we verdere afspraken over hoe we het kind kunnen opvangen en wat ouders en wij als opvang nog kunnen doen, bijv. video opnames op de groep / thuis of observaties door andere (extern) deskundigen. We bespreken ook hoe we kunnen ondersteunen bij eventuele verwijzing naar bijv. Loket Vroeghulp, consultatiebureau, de GGD of maatschappelijk werk.

De directeur van de locatie houdt de regie en blijft 1ste aanspreekpunt voor team, ouders en hulpverlening.

We sluiten aan bij de gemeentelijke zorgstructuur van Eindhoven.

<https://wijeindhoven.nl/nl/wat/opvoeden>

We leggen zo nodig contact met en sluiten zo nodig aan bij wijk-ondersteuningsteams om kinderen met een zorg- of een ondersteuningsvraag te bespreken. Onze eerste contactpersoon bij zorgvragen is de GGD-verpleegkundige van het consultatiebureau die ook ik deze wijk-ondersteuningsteams participeert. De directeur van onze opvang of een pedagogisch professional kan samen met ouders in gesprek gaan met de GGD-verpleegkundige of aansluiten bij een wijk-ondersteuningsteam.

Ouderinformatie

Natuurlijk vinden wij het contact met ouders heel belangrijk. Wij informeren ouders schriftelijk; via de ouderapp, de website, digitale nieuwsbrieven, de informatieborden of eventueel Facebook. Mondeling informeren we via de oudercommissie en via diverse oudercontacten zoals bij rondleidingen en in het kennismakingsgesprek, bij de breng- en ophaalmomenten en in de individuele kindbesprekingen. Indien nodig kan er altijd een extra gesprek worden georganiseerd. Op ons kinderdagverblijf hebben we een internationale doelgroep als ouders en kinderen. Onze voertaal is Nederlands, maar ter ondersteuning met het contact van de ouders, kunnen de professionals gebruik maken van de Engelse taal.

Voor meer informatie verwijzen we ouders naar de voetnoot op onze website:

www.childcareindhoven.nl/nemo

Gelegitimeerd afwijken van de beroepskracht-kind-ratio

Wij houden ons aan de wettelijke kwaliteitseisen voor het aantal pedagogisch professionals op de groep in verhouding tot het aantal kinderen. Dit is de *beroepskracht-kind-ratio*, afgekort BKR.

De wet biedt onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid om minder pedagogisch professionals in te zetten dan volgens de BKR is bepaald. Tot maximaal 50% van de benodigde personeelsinzet per opvangdag. Dit is: *gelegitimeerd afwijken van de beroepskracht-kind-ratio* (BKR).

Dagopvang 0- tot 4-jarigen

Omdat we van 07.30 tot 18.30 uur geopend zijn biedt de Wet Kinderopvang ons de mogelijkheid om maximaal 3 uur per dag minder pedagogisch professionals in te zetten dan volgens de BKR is bepaald.

Wij maken op onze locatie gebruik van deze mogelijkheid zodat er ruimte is voor pauzes van onze medewerkers. Maar ook omdat niet alle kinderen op dezelfde tijd worden gebracht of opgehaald. Om op een verantwoorde wijze gelegitimeerd af te kunnen wijken van de BKR kunnen we groepen samenvoegen. Er zijn altijd pedagogisch professionals op de groep met de kinderen. We evalueren het gelegitimeerd afwijken van de BKR tenminste jaarlijks.

We informeren ouders hoe en op welke tijdstippen wij gelegitimeerd af kunnen wijken van de BKR. We geven ook duidelijkheid over de tijdsblokken waarin we zeker voldoen aan de BKR. Het aantal pedagogisch professionals is dan - conform de BKR - in verhouding tot het aantal kinderen.

Er zijn schema's voor alle stamgroepen met de tijdstippen waarop we mogelijk afwijken van de BKR. Ouders ontvangen hier informatie over tijdens het intakegesprek. De schema's zijn ook te vinden in de ouderapp of worden meegegeven.

De schema's zijn als bijlagen bij het pedagogisch locatiebeleid gevoegd.

Ondersteuning in het geval van calamiteiten

Wanneer er één pedagogisch professional op de locatie aan het werk is, **conform de beroepskracht-kind-ratio (BKR)**, is er altijd een achterwacht bereikbaar is en binnen 15 minuten aanwezig op de locatie om te ondersteunen bij calamiteiten. Hoe we dit geregeld hebben staat in ons beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Op onze locatie starten en sluiten we altijd af het eerste en het laatste half uur met 2 pedagogisch professionals. In de situatie van een calamiteit is er dus altijd een collega om samen op te vangen.

Het beveiligingsbedrijf van de High Tech Campus is 24 uur per dag bereikbaar en direct beschikbaar bij calamiteiten. Kaartjes met de bereikbaarheid zijn op de groepen aanwezig. Zij zijn binnen 10 minuten ter plaatse.

Vierogenprincipe

Op ons dagverblijf voor 0- tot 4-jarigen zorgen we ervoor dat er altijd een tweede volwassene mee kan kijken of luisteren met een pedagogisch professionals als deze alleen op de groep werkt of alleen met een kind of een groepje kinderen is. Hoe we dit concreet doen is uitgewerkt in ons beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Ondersteuning door volwassenen, naast de vaste pedagogisch professionals

Op onze locatie werken de volgende volwassenen:

De directeur:

Stuurt het team aan en is regelmatig op de groepen aanwezig om te coachen en te ondersteunen bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen en het versterken van de pedagogische praktijk, het werken met het kind-volgsysteem (KIJK!) en de overdracht voor 4-jarigen. Ondersteunt zo nodig bij oudergesprekken en heeft een centrale rol in gesprekken met ouders over opvallend gedrag of zorg om ontwikkeling van een kind.

Hij / zij is pedagogisch bevoegd om op de groep te werken en kan invallen op de groep indien nodig.

Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach

De coach is een HBO-pedagogiek geschoolde medewerker die op kinderdagverblijven de pedagogisch professionals op groepsniveau onder andere coacht en ondersteunt bij het werken met Startblokken

en het kind-volgsysteem (KIJK!), het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen en het versterken van de pedagogische praktijk.

Stagiaires / pedagogisch professionals in opleiding:

Op onze locatie wordt regelmatig stage gelopen of zijn er pedagogisch professionals i.o. Zij volgen diverse opleidingen zoals HBO Sociaal Pedagogisch Werk, HBO Pedagogiek, PABO of MBO-opleiding voor pedagogisch professional. Gedurende hun opleiding kunnen we besluiten om stagiaires een arbeidsovereenkomst te geven om tijdens schoolvakanties of bij calamiteiten in te vallen. De CAO is hierin leidend. Stagiaires zijn gekoppeld aan een vaste groep om de stabiliteit en duidelijkheid voor de kinderen en ouders te kunnen waarborgen. Iedere stagiaire krijgt een collega pedagogisch professional als mentor aangewezen die hem/haar begeleidt in de dagelijkse zorg op de groep.

Stagiaires draaien zoveel mogelijk mee in het dagprogramma van de groep. Zij begeleiden de kinderen tijdens het vrije spel, assisteren en begeleiden bij activiteiten en helpen mee bij diverse huishoudelijke taken. Op de dagopvang kunnen stagiaires ook zorgtaken verrichten (voeden, verschonen, naar bed brengen en uit bed halen), maar dit doen zij nooit alleen, maar samen met een vaste pedagogisch professional. Onder toezicht van de mentor of een andere pedagogisch professional kan hij/zij diverse opdrachten uitvoeren die voor de opleiding noodzakelijk zijn.

Vrijwilligers:

Het werken met vrijwilligers is een van de mogelijkheden om de pedagogisch professionals op bepaalde momenten te ondersteunen. Wij vinden het voor kinderen een verrijking om bij ons ook andere mensen te ontmoeten, naast de vaste pedagogisch professionals. Divers naar geslacht, leeftijd, opleiding en beroepservaring. Zij ondersteunen waar ze kunnen en in overleg met de PM-er bij diverse huishoudelijke taken, verzorging van de kinderen, begeleiden de kinderen tijdens vrij spel of assisteren bij de voorbereiding en uitvoering van activiteiten. Of doen een spelactiviteit waarin zij zelf gespecialiseerd zijn, bijv. dans, muziek of vertelkunst. Alle werkzaamheden worden altijd uitgevoerd in de nabijheid van een pedagogisch professional. Zij blijft de verantwoordelijkheid houden over de dagelijkse werkzaamheden.

De pedagogisch professionals op de groep zijn het aanspreekpunt voor de vrijwilliger en zijn verantwoordelijk voor de zorg, het dagprogramma en de dagelijkse werkzaamheden. Indien nodig of gewenst is een pedagogisch professional een vast aanspreekpunt en mentor voor de vrijwilliger.

Huishoudelijk medewerker met als belangrijkste taken:

Op onze locatie hebben we een huishoudelijk medewerker. Deze persoon is aangesteld voor huishoudelijke taken. Denkende aan het doen van de was, het opruimen van verschillende gezamenlijke ruimtes en houdt deze ruimtes ook schoon. Deze persoon is niet bevoegd om te werken met kinderen en houdt er dan ook rekening mee dat hij zijn werkzaamheden niet in de buurt van kinderen uitvoert. Hier zien de professionals mee op toe.

Tuinman met als belangrijkste taak:

Kolsters is een bedrijf in tuinonderhoud welke ervoor zorgt dat de tuin in goede staat verkeerd. Meerdere malen per jaar zijn zij aanwezig om bomen, heggen en struiken te snoeien. Ook zorgen zij ervoor dat de paden en het gras bijgehouden worden. Eventuele aanpassingen in de tuin, verschonen van het zand in de zandbakken worden ook door hen uitgevoerd. Zij doen dit onder openingstijd waarbij rekening wordt gehouden met dat de kinderen niet ter plaats zijn.

Vast onderhoudspersoneel:

Binnen onze organisatie hebben we vast onderhoudspersoneel. Zij komen geregeld onder openingstijden op de locatie om materialen te repareren aan het gebouw of losse materialen. Zij letten uiteraard op voor de kinderen en verrichten geen werkzaamheden op plekken waar kinderen spelen.

Workshopbegeleiders:

Op de locatie hebben we een workshopbegeleider welke kinderyoga aanbiedt aan de kinderen. Onder het oog van de professional bieden zij de kinderen yoga lessen aan.

Sport- en spelinstructeurs:

Wekelijks komt er een professional van Horizon Den Dries die samen met de pedagogische professionals werkt aan de bewegingsontwikkeling van kinderen. Dit vindt plaats onder opvangtijd met en voor de kinderen.

Bijlage 1 - Startblokken

In deze bijlage wordt de methode Startblokken uitgelegd en hebben we beschreven hoe we de VE-methode Startblokken dagelijks willen gaan inzetten. De pedagogisch professionals zijn in oktober 2021 gestart en het merendeel zal in september 2022 de scholing hebben afgerond. Gedurende de scholing en daarna hebben we de tijd nodig om de methode eigen te maken. Onze pedagogische beleidsmedewerker/coach begeleidt de pedagogisch professionals bij het werken met Startblokken en ondersteunt de directeur en de pedagogisch professionals bij het implementeren van, het werken met en het borgen van deze methode. Deze stappen zijn terug te vinden in het coachplan.

Doel Startblokken:

Wanneer je werkt met Startblokken stimuleer je de ontwikkeling door kinderen actief te volgen in hun spel en aan te sluiten bij hun interesses. Pedagogisch professionals laten zich in hun activiteitsaanbod leiden door wat het kind hen laat zien in gedrag. Weloverwogen themakeuzes liggen ten grondslag aan het activiteitsaanbod. Pedagogisch professionals maken geen gebruik van een strak en vastliggend aanbod van activiteiten bv. op het gebied van taal- en woordenschat, maar zoeken juist aanknopingspunten bij de spelontwikkeling van jonge kinderen. In het door de pedagogisch professional begeleide spel vindt zij de mogelijkheden om taal en denken uit te lokken en te stimuleren. Plezier in het spel en het ontmoeten van leeftijdgenootjes staat centraal. We willen graag dat iedere kind zich thuis voelt.

Methode Startblokken:

Startblokken helpt pedagogisch professionals om doelbewust te werken en daarnaast ook aan te sluiten bij de spelontwikkeling van jonge kinderen. Kijkend naar de basiskenmerken van Startblokken (*nieuwsgierig, zelfvertrouwen, emotioneel vrij*) is duidelijk dat een warme, huiselijk sfeer waar het kind zich thuis voelt hierbij voorop staat. Een gevoel van geborgenheid is van groot belang en vormt de basis van Startblokken. Door een positieve benadering van het kind wordt een veilige omgeving gecreëerd waarin het kind zichzelf kan zijn. Ieder kind ontwikkelt zich in zijn of haar eigen tempo. We kijken en luisteren op een actieve manier naar kinderen om inzicht te krijgen in hun behoeften en hun gedrag en sluiten daarbij aan met spel, activiteiten en taal. Kinderen geven zelf richting aan hun ontwikkeling en groei. De speelleeromgeving neemt hierbij een belangrijke plaats in en de pedagogisch professionals begeleiden kinderen bij hun proces.

Pedagogisch professionals vinden de interactie en het contact met en tussen kinderen heel belangrijk. Door aan te sluiten bij de belevingswereld van het kind blijft het kind volop betrokken wat een voorwaarde is voor een optimale ontwikkeling. In het, door de pedagogisch professional begeleide en soms gestuurde spel liggen de beste mogelijkheden om kinderen uit te dagen en te stimuleren. Betekenisvolle spelactiviteiten lokken interesse, enthousiasme en actieve betrokkenheid van kinderen uit. In Startblokken is veel aandacht voor wat uit het kind zelf komt, verhalen, interesses, wat het kind meemaakt. Het is een methode waarbij de wereld verkennen centraal staat.

Binnen Startblokken werken we met de **3 V's**:

Verkennen:

Dit doen we door stil te staan bij het spel van de kinderen, door te kijken en te luisteren. Hierdoor krijgen we inzicht in de behoeftes en interesses van de kinderen.

Verbinden:

Meegaan in het doen en denken van de kinderen. Kinderen op elkaar betrekken. Communicatie tussen kinderen op gang brengen of uitbouwen.

Verrijken:

Door kinderen uit te lokken met spel en activiteiten en te prikkelen om nieuwe dingen te ontdekken, te leren en zich eigen te maken stimuleren we de ontwikkeling.

Onze visie is dat een kind nieuwe dingen 'leert' op het moment dat het kind er zelf ook aan toe is. We willen dat kinderen in de gelegenheid zijn om een activiteit te kiezen, dat de speelleeromgeving

(inrichting van de ruimte) uitnodigend is voor tal van verschillende activiteiten. Waarbij het belangrijk is dat het activiteiten- en materialenaanbod aansluit op de belevingswereld van het kind.

We gaan uit van wat de meeste jonge kinderen zelf willen: 'groot zijn', meedoen aan de wereld om zich heen en natuurlijk veel leren en nieuwsgierig blijven. Jonge kinderen ontwikkelen zich in contact en interactie met volwassenen en andere kinderen. Als ze mee mogen doen in de 'echte wereld', als ze dat op hun eigen manier kunnen doen, door te imiteren en te spelen en als de volwassenen hen erbij betrekken en helpen. Jonge kinderen gaan uit zichzelf op hun eigen manier ontdekken en ontwikkelen. De pedagogisch professional begeleidt de kinderen.

In de praktijk zie je dit bijvoorbeeld door meehelpen tafel dekken, tellen voor hoeveel kinderen we de tafel dekken, helpen met schoonmaken en was sorteren.

Gedurende de dag is er veel aandacht voor gesprekjes tussen de pedagogisch professional en de kinderen. Dit is terug te zien tijdens bijvoorbeeld de tafelmomenten, de pedagogisch professional heeft een actieve rol in het praten en uitleggen. Andere momenten waarop wij bewust bezig zijn met de taalontwikkeling is tijdens voorlezen, liedjes en versjes. Tijdens spel en verschoningsmomenten is er ruimte voor intensief contact. Op deze manier stimuleren we de taalontwikkeling, de kinderen krijgen zo een goede start op de basisschool.

We hebben voor de kinderen een rijke stimulerende speelleeromgeving gecreëerd, met aandacht voor eigen initiatieven van kinderen. Hierdoor worden de kinderen uitgedaagd zelf op ontdekking uit te gaan, de materialen te verkennen en ervaringen op te doen, we tonen zo respect voor de autonomie van het kind. We zorgen voor afwisselend en ontwikkeling stimulerend spelmateriaal dat de kinderen ook zelf kunnen pakken. We werken graag met 'open eind spelmateriaal, zoals loose parts. Open eind materiaal stimuleert de kinderen tot sociaal spel, fantasie, probleemoplossend handelen, creatieve processen, spel met regels, rollenspel en verhaal vertellend spelen. De uitkomst van het spel ligt van te voren niet vast.

Om betrokkenheid van kinderen te krijgen, vinden we de volgende punten in de speelleeromgeving belangrijk.

- veilig op onderzoek uitgaan op hun actueel ontwikkelingsniveau en passend bij hun leeftijd en ervaring
- actief leren en handelen op verschillende niveaus
- samen spelen en problemen oplossen
- uitdaging ervaren en zo denk-leerprocessen aangaan die net iets meer vragen.
- in kleine groepjes intensief praten met elkaar en met volwassenen
- zichzelf en hun sociaal-culturele omgeving herkennen

Dit is voor de speelleeromgeving binnen en buiten. De buitenruimte benutten geeft kinderen veel extra's zoals bewegingsspel, rennen, klimmen, springen, rollen en glijden. Behalve dat buitenspel leuk is, zorgt het ook voor andere ervaringen.

Motoriek en waarnemen worden door de buitenomgeving, de natuur en de grotere bewegingsvrijheid op een andere manier gestimuleerd dan in de binnenruimtes. Ook het rollenspel en constructief spel worden buiten veel gespeeld.

De groepen zijn verdeeld in verschillende speelplekken.

Deze worden zo veel mogelijk ingericht met materialen die kinderen in het echte leven ook tegenkomen. Deze speelplekken moeten kinderen prikkelen en uitdagen tot spel. De inrichting van de plekken kan ook wisselen. Speelplekken worden ingericht n.a.v. het thema en daardoor met elkaar in verbinding gebracht. We bieden veel soorten materiaal aan verdeeld over alle ontwikkelingsgebieden.

Thema's:

Thema's en de daaraan gerelateerde onderwerpen worden met een afvaardiging van het team voorbereid. We brainstormen samen over het onderwerp, we bepalen de (tussen)doelen vanuit de diverse ontwikkelingsdomeinen uit KIJK!0-7, we zoeken activiteiten die we hierbij kunnen inzetten en we zoeken activiteiten en materialen om speelplekken te creëren en aan te kleden zodat we onze doelen kunnen behalen.

Het ontwikkelingsniveau van de groep is bepalend voor de ontwikkelingsdoelen die we willen stimuleren. Dit ontwikkelingsniveau kunnen we bepalen aan de hand van een groepsregistratie en/of de individuele registraties uit KIJK!0-7.

Het thema kan worden beschreven en uitgewerkt in het webmodel van HOREB. De daadwerkelijke keuze en invulling van het verloop van het thema wordt bepaald door de kinderen aan de hand van wat kinderen laten zien en horen.

Na het thema is er een evaluatie. We reflecteren op het thema en de behaalde doelen en de rol van de pedagogisch professional. Vanuit de evaluatie stellen we onze plannen bij. Op deze manier werken we aan onze pedagogisch- en educatieve kwaliteit en is de kwaliteitscirkel rond.

Bijlage 2 – Engelse taal als tweede taal Nemo

In het voorjaar van 2018 zijn we gestart met een pilot om naast het Nederlands ook Engels te gaan spreken met de kinderen. We hebben gekozen voor het Engels omdat het een wereldtaal is en omdat veel kinderen en hun ouders zowel thuis als op Nemo de Engelse taal spreken. Met (bijna) alle ouders communiceren we in het Engels. Doel is dat er altijd een pedagogisch professional op de groep staat die Nederlands spreekt, naast een collega die Engels spreekt met de kinderen.

Op Nemo werden het effect en de resultaten van deze pilot wetenschappelijk gemonitord. Dit was een verplicht vanuit het Ministerie van SZW en de kwaliteitseisen Wet Kinderopvang. De monitoring is geweest in november 2018. Ze hebben toen een 0-meting gemaakt. Gedurende de looptijd van de pilot kwamen de onderzoekers vier keer op locatie om medewerkers en ouders te interviewen. De conclusies van het tweetalige onderzoek zijn op te vragen bij de directeur.

Dagopvang

Aan alle stamgroepen zijn vaste pedagogisch professionals gekoppeld. Er is dan ook altijd een pedagogisch professional die Nederlands spreekt met de kinderen. Naast de vaste pedagogisch professionals op de groepen werken wij met een eigen roulatie poule. In deze poule werken collega's die uitsluitend Nederlands spreken met kinderen en collega's die uitsluitend Engels spreken met zowel de ouders als de kinderen. In het geval van vervanging van een vaste pedagogisch professional kan deze vervanger Engels met de kinderen spreken gedurende de opvangdag. Op het personeelsrooster is aangegeven wie welke dag Engels en wie Nederlands praat met de kinderen. We vertellen dit bij ontvangst van de opvang dag aan de ouders als zij hun kindje brengen. Omdat wij werken met een eigen vaste inval poule is het voor ouders en kinderen altijd duidelijk in welke taal zij door deze medewerker worden aangesproken. Om alle kinderen en ouders de Engelse taal aan te kunnen bieden wordt in het personeelsrooster rekening gehouden met een evenredige verdeling van de werkdagen per week dat in het Nederlands dan wel in het Engels wordt gecommuniceerd met de kinderen.

Spelactiviteiten en kringmomenten worden aangeboden en begeleid door één van beide pedagogisch professionals in de taal die hij/zij spreekt. In het dagprogramma en de activiteitenplanning wordt rekening gehouden met een evenredige verdeling van activiteiten die in het Nederlands dan wel in het Engels worden begeleid. Zo is de evenredige verdeling van het Nederlands en het Engels inzichtelijk voor team en ouders. Als een kind tijdens een spel of kringmoment merkbaar moeite heeft om de uitleg en begeleiding te volgen kan de tweede pedagogisch professional op de groep even aansluiten en extra ondersteunen met uitleg in de tweede taal. We gebruiken ook pictogrammen, foto's, voorwerpen of gebaren en er wordt veel gezongen, Nederlandse liedjes en Engelse liedjes.

De individuele contactmomenten, zoals verschonen, eten geven en naar bed brengen of uit bed halen worden in de taal begeleid die de pedagogisch professional die dag spreekt. In principe is er geen dagelijkse individuele kind verdeling tussen beide pedagogisch professionals. Er is wel een evenredige verdeling van individuele contactmomenten en niet kindgerichte taken zoals tafel afnemen, opruimen en afwassen na het tafelmoment. Zodat beide pedagogisch professionals voldoende individuele contactmomenten hebben met de kinderen, verdeeld over de dag en in de taal die zij die dag voeren.

3-uursregeling stamgroep: Zeepaardjes (*baby's, dreumesen en peuters*)

Gedurende maximaal 3 uur per dag kunnen wij minder personeel inzetten in verhouding tot het aantal kinderen aan wie we opvang bieden (BKR). Dit doen we bij opstarten en/of afronden van de dag en/of bij de lunchpauze voor onze professionals.
In dit schema is uitgewerkt op welke tijdstippen we kunnen afwijken.

Dag van de week: maandag / dinsdag / woensdag / donderdag / vrijdag

07.30 – 08.00 uur:

Start en welkom van alle groepen in de hal , met 2 pedagogisch professionals

08.00 – 09.00 uur:

De 1ste vaste pedagogisch professionals van alle groepen arriveren om 08.00 uur en kunnen met de kinderen naar de eigen stamgroep. Om 09.00 uur komt de 2de pedagogisch professional.

Tussen 08.30 en 09.00 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen dan al meer kinderen zijn dan 1 pedagogisch professional volgens de BKR kan opvangen.

09.00 – 13.00 uur:

Start ochtendprogramma

Tussen 13.00 en 15.00 uur kunnen wij 2 uur afwijken van de BKR.

De pedagogisch professionals gaan om de beurt een uur lunchen. De kinderen die wakker zijn kunnen dan spelen in *de eigen groepsruimte of in de hal* samen met kinderen van andere groepen.

15.00 – 17.00 uur:

Voortzetten middagprogramma

17.00 – 18.30:

Om 17.00 ronden we de dag af en gaat de 1ste pedagogisch professional naar huis. Vanaf 17.30 spelen we meestal met de kinderen van Zeepaardjes, Zeehondjes, Zeesterren en Dolfijn in de hal waar ouders hun kind kunnen ophalen.

Tussen 17.00 en 17.30 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen dan nog meer kinderen zijn dan de pedagogisch professional volgens de BKR alleen mag opvangen.

Op ondergenoemde tijdsblokken is de verhouding tussen het aantal kinderen en het aantal pedagogisch professionals op orde en voldoen wij aan de BKR:

tussen 07.30 en 08.30 uur;

tussen 09.00 en 13.00 uur;

tussen 15.00 en 17.00 uur;

vanaf 17.30 tot alle kinderen zijn opgehaald.

3-uursregeling stamgroep: Zeehondjes (*baby's, dreumesen en peuters*)

Gedurende maximaal 3 uur per dag kunnen wij minder personeel inzetten in verhouding tot het aantal kinderen aan wie we opvang bieden (BKR). Dit doen we bij opstarten en/of afronden van de dag en/of bij de lunchpauze voor onze professionals.
In dit schema is uitgewerkt op welke tijdstippen we kunnen afwijken.

Dag van de week: maandag / dinsdag / woensdag / donderdag / vrijdag

Start en welkom van alle groepen in de hal, met 2 pedagogisch professionals

08.00 – 09.00 uur:

De 1ste vaste pedagogisch professionals van alle groepen arriveren om 08.00 uur en kunnen met de kinderen naar de eigen stamgroep. Om 09.00 uur komt de 2de pedagogisch professional.

Tussen 08.30 en 09.00 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen dan al meer kinderen zijn dan 1 pedagogisch professional volgens de BKR kan opvangen.

09.00 – 13.00 uur:

Start ochtendprogramma

Tussen 13.00 en 15.00 uur kunnen wij 2 uur afwijken van de BKR.

De pedagogisch professionals gaan om de beurt een uur lunchen. De kinderen die wakker zijn kunnen dan spelen in *de eigen groepsruimte of in de hal* samen met kinderen van andere groepen.

15.00 – 17.00 uur:

Voortzetten middagprogramma

17.00 – 18.30:

Om 17.00 ronden we de dag af en gaat de 1ste pedagogisch professional naar huis. Vanaf 17.30 spelen we meestal met de kinderen van Zeepaardjes, Zeehondjes, Zeesterren en Dolfijn in de hal waar ouders hun kind kunnen ophalen.

Tussen 17.00 en 17.30 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen dan nog meer kinderen zijn dan de pedagogisch professional volgens de BKR alleen mag opvangen.

Op ondergenoemde tijdsblokken is de verhouding tussen het aantal kinderen en het aantal pedagogisch professionals op orde en voldoen wij aan de BKR:

tussen 07.30 en 08.30 uur;

tussen 09.00 en 13.00 uur;

tussen 15.00 en 17.00 uur;

vanaf 17.30 tot alle kinderen zijn opgehaald.

3-uursregeling stamgroep: Zeester (peuters)

Gedurende maximaal 3 uur per dag kunnen wij minder personeel inzetten in verhouding tot het aantal kinderen aan wie we opvang bieden (BKR). Dit doen we bij opstarten en/of afronden van de dag en/of bij de lunchpauze voor onze professionals.
In dit schema is uitgewerkt op welke tijdstippen we kunnen afwijken.

Dag van de week: maandag / dinsdag / woensdag / donderdag / vrijdag

Start en welkom van alle groepen in de hal, met 2 pedagogisch professionals

08.00 – 09.00 uur:

De 1ste vaste pedagogisch professionals van alle groepen arriveren om 08.00 uur en kunnen met de kinderen naar de eigen stamgroep. Om 09.00 uur komt de 2de pedagogisch professional.

Tussen 08.30 en 09.00 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen dan al meer kinderen zijn dan 1 pedagogisch professional volgens de BKR kan opvangen.

09.00 – 13.00 uur:

Start ochtendprogramma

Tussen 13.00 en 15.00 uur kunnen wij 2 uur afwijken van de BKR.

De pedagogisch professionals gaan om de beurt een uur lunchen. De kinderen die wakker zijn kunnen dan spelen in *de eigen groepsruimte of in de hal* samen met kinderen van andere groepen.

15.00 – 17.00 uur:

Voortzetten middagprogramma

17.00 – 18.30:

Om 17.00 ronden we de dag af en gaat de 1ste pedagogisch professional naar huis. Vanaf 17.30 spelen we meestal met de kinderen van Zeepaardjes, Zeehondjes, Zeesterren en Dolfijn in de hal waar ouders hun kind kunnen ophalen.

Tussen 17.00 en 17.30 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen dan nog meer kinderen zijn dan de pedagogisch professional volgens de BKR alleen mag opvangen.

Op ondergenoemde tijdsblokken is de verhouding tussen het aantal kinderen en het aantal pedagogisch professionals op orde en voldoen wij aan de BKR:

tussen 07.30 en 08.30 uur;

tussen 09.00 en 13.00 uur;

tussen 15.00 en 17.00 uur;

vanaf 17.30 tot alle kinderen zijn opgehaald.

3-uursregeling stamgroep: *Dolfijn* (peuters)

Gedurende maximaal 3 uur per dag kunnen wij minder personeel inzetten in verhouding tot het aantal kinderen aan wie we opvang bieden (BKR). Dit doen we bij opstarten en/of afronden van de dag en/of bij de lunchpauze voor onze professionals. In dit schema is uitgewerkt op welke tijdstippen we kunnen afwijken.

Dag van de week: maandag / dinsdag / woensdag / donderdag

Start en welkom van alle groepen in de hal, met 2 pedagogisch professionals

08.00 – 09.00 uur:

De 1ste vaste pedagogisch professionals van alle groepen arriveren om 08.00 uur en kunnen met de kinderen naar de eigen stamgroep. Om 09.00 uur komt de 2de pedagogisch professional.

Tussen 08.30 en 09.00 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen dan al meer kinderen zijn dan 1 pedagogisch professional volgens de BKR kan opvangen.

09.00 – 13.00 uur:

Start ochtendprogramma

Tussen 13.00 en 15.00 uur kunnen wij 2 uur afwijken van de BKR.

De pedagogisch professionals gaan om de beurt een uur lunchen. De kinderen die wakker zijn kunnen dan spelen in *de eigen groepsruimte of in de hal* samen met kinderen van andere groepen.

15.00 – 17.00 uur:

Voortzetten middagprogramma

17.00 – 18.30:

Om 17.00 ronden we de dag af en gaat de 1ste pedagogisch professional naar huis. Vanaf 17.30 spelen we meestal met de kinderen van Zeepaardjes, Zeehondjes, Zeesterren en Dolfijn in de hal waar ouders hun kind kunnen ophalen.

Tussen 17.00 en 17.30 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen dan nog meer kinderen zijn dan de pedagogisch professional volgens de BKR alleen mag opvangen.

Op ondergenoemde tijdsblokken is de verhouding tussen het aantal kinderen en het aantal pedagogisch professionals op orde en voldoen wij aan de BKR:

tussen 07.30 en 08.30 uur;

tussen 09.00 en 13.00 uur;

tussen 15.00 en 17.00 uur;

vanaf 17.30 tot alle kinderen zijn opgehaald.

3-uursregeling stamgroep: *Dolfijn* (peuters)

Gedurende maximaal 3 uur per dag kunnen wij minder personeel inzetten in verhouding tot het aantal kinderen aan wie we opvang bieden (BKR). Dit doen we bij opstarten en/of afronden van de dag en/of bij de lunchpauze voor onze professionals.
In dit schema is uitgewerkt op welke tijdstippen we kunnen afwijken.

Dag van de week: vrijdag

07.30 – 08.00 uur:

Start en welkom van alle groepen in de hal, met 2 pedagogisch professionals

08.00 – 08.30 uur:

Kindjes worden opgevangen bij groep Zeester.

8.30- 9.00 uur

De vaste pedagogisch professional arriveert en neemt de kinderen mee naar de eigen stamgroep. De groep bestaat deze dag uit het toegestane aantal kinderen voor 1 pedagogisch professional.

09.00 – 13.00 uur:

Start ochtendprogramma

Tussen 13.00 en 15.00 uur kunnen wij 2 uur afwijken van de BKR.

De pedagogisch professional gaat een uur lunchen. De kinderen die wakker zijn kunnen dan spelen *in de hal* samen met kinderen van andere groepen. De kinderen die slapen worden begeleid door de groep Pinguïn.

15.00 – 17.00 uur:

Voortzetten middagprogramma

17.00 – 18.30:

Om 17.30 spelen we meestal met de kinderen van Zeester al op de hal. Indien nodig blijft onze professional tot 18.00.

Tussen 17.30 en 18.00 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen dan nog meer kinderen zijn dan de pedagogisch professional volgens de BKR alleen mag opvangen.

Op ondergenoemde tijdsblokken is de verhouding tussen het aantal kinderen en het aantal pedagogisch professionals op orde en voldoen wij aan de BKR:

tussen 07.30 en 13.00 uur;

tussen 15.00 en 17.00 uur;

vanaf 17.00 tot alle kinderen zijn opgehaald.

3-uursregeling stamgroep: *Inktvis* (baby's en dreumesen)

Gedurende maximaal 3 uur per dag kunnen wij minder personeel inzetten in verhouding tot het aantal kinderen aan wie we opvang bieden (BKR). Dit doen we bij opstarten en/of afronden van de dag en/of bij de lunchpauze voor onze professionals.
In dit schema is uitgewerkt op welke tijdstippen we kunnen afwijken.

Dag van de week: maandag/ dinsdag / woensdag / donderdag / vrijdag

07.30 – 08.00 uur:

Start en welkom van alle groepen in de hal, met 2 pedagogisch professionals

08.00 – 09.00 uur:

De 1ste vaste pedagogisch professionals van alle groepen arriveren om 08.00 uur en kunnen met de kinderen naar hun eigen stamgroep. Om 09.00 uur komt de 2de pedagogisch professional van onze groep.

Tussen 08.30 en 09.00 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen dan al meer kinderen zijn dan 1 pedagogisch professional volgens de BKR kan opvangen.

09.00 – 13.00 uur:

Start ochtendprogramma

Tussen 13.00 en 15.00 uur kunnen wij 2 uur afwijken van de BKR.

De pedagogisch professionals gaan om de beurt een uur lunchen. De kinderen die wakker zijn kunnen dan samen met kinderen van andere groepen spelen.

15.00 – 17.00 uur:

Voortzetten middagprogramma

17.00 – 18.30:

Om 17.00 ronden we de dag af en gaat de 1ste pedagogisch professional naar huis. Vanaf 17.30 spelen we vaak samen met andere kinderen in de inktvis waar ouders hun kindje kunnen ophalen.

Tussen 17.00 en 17.30 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen meer kinderen zijn dan de pedagogisch professional volgens BKR alleen kan opvangen.

Op ondergenoemde tijdsblokken is de verhouding tussen het aantal kinderen en het aantal pedagogisch professionals op orde en voldoen wij aan de BKR:

tussen 07.30 en 08.30 uur;

tussen 09.00 en 13.00 uur;

tussen 15.00 en 17.00 uur;

vanaf 17.30 tot alle kinderen zijn opgehaald.

3-uursregeling stamgroep: Pinguïn (baby's en dreumesen)

Gedurende maximaal 3 uur per dag kunnen wij minder personeel inzetten in verhouding tot het aantal kinderen aan wie we opvang bieden (BKR). Dit doen we bij opstarten en/of afronden van de dag en/of bij de lunchpauze voor onze professionals.
In dit schema is uitgewerkt op welke tijdstippen we kunnen afwijken.

Dag van de week: maandag/ dinsdag / woensdag/ donderdag /vrijdag

07.30 – 08.00 uur:

Start en welkom van alle groepen in de hal, met 2 pedagogisch professionals

08.00 – 09.00 uur:

De 1ste vaste pedagogisch professionals van alle groepen arriveren om 08.00 uur en kunnen met de kinderen naar hun eigen stamgroep. Om 09.00 uur komt de 2de pedagogisch professional van onze groep.

Tussen 08.30 en 09.00 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen dan al meer kinderen zijn dan 1 pedagogisch professional volgens de BKR kan opvangen.

09.00 – 13.00 uur:

Start ochtendprogramma

Tussen 13.00 en 15.00 uur kunnen wij 2 uur afwijken van de BKR.

De pedagogisch professionals gaan om de beurt een uur lunchen. De kinderen die wakker zijn kunnen dan samen met kinderen van andere groepen spelen.

15.00 – 17.00 uur:

Voortzetten middagprogramma

17.00 – 18.30:

Om 17.00 ronden we de dag af en gaat de 1ste pedagogisch professional naar huis. Vanaf 17.30 spelen we vaak samen met andere kinderen in de inktvis waar ouders hun kindje kunnen ophalen.

Tussen 17.00 en 17.30 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen meer kinderen zijn dan de pedagogisch professional volgens BKR alleen kan opvangen.

Op ondergenoemde tijdsblokken is de verhouding tussen het aantal kinderen en het aantal pedagogisch professionals op orde en voldoen wij aan de BKR:

tussen 07.30 en 08.30 uur;

tussen 09.00 en 13.00 uur;

tussen 15.00 en 17.00 uur;

vanaf 17.30 tot alle kinderen zijn opgehaald.

3-uursregeling stamgroep: Schildpad (baby's en dreumesen)

Gedurende maximaal 3 uur per dag kunnen wij minder personeel inzetten in verhouding tot het aantal kinderen aan wie we opvang bieden (BKR). Dit doen we bij opstarten en/of afronden van de dag en/of bij de lunchpauze voor onze professionals. In dit schema is uitgewerkt op welke tijdstippen we kunnen afwijken.

Dag van de week: maandag /dinsdag / woensdag/ donderdag

07.30 – 08.00 uur:

Start en welkom van alle groepen in de hal, met 2 pedagogisch professionals

08.00 – 09.00 uur:

De 1ste vaste pedagogisch professionals van alle groepen arriveren om 08.00 uur en kunnen met de kinderen naar hun eigen stamgroep. Om 09.00 uur komt de 2de pedagogisch professional van onze groep.

Tussen 08.30 en 09.00 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen dan al meer kinderen zijn dan 1 pedagogisch professional volgens de BKR kan opvangen.

09.00 – 13.00 uur:

Start ochtendprogramma

Tussen 13.00 en 15.00 uur kunnen wij 2 uur afwijken van de BKR.

De pedagogisch professionals gaan om de beurt een uur lunchen. De kinderen die wakker zijn kunnen dan samen met kinderen van andere groepen spelen.

15.00 – 17.00 uur:

Voortzetten middagprogramma

17.00 – 18.30:

Om 17.00 ronden we de dag af en gaat de 1ste pedagogisch professional naar huis. Vanaf 17.30 spelen we vaak samen met andere kinderen in de inktvis waar ouders hun kindje kunnen ophalen.

Tussen 17.00 en 17.30 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen meer kinderen zijn dan de pedagogisch professional volgens BKR alleen kan opvangen.

Op ondergenoemde tijdsblokken is de verhouding tussen het aantal kinderen en het aantal pedagogisch professionals op orde en voldoen wij aan de BKR:

tussen 07.30 en 08.30 uur;

tussen 09.00 en 13.00 uur;

tussen 15.00 en 17.00 uur;

vanaf 17.30 tot alle kinderen zijn opgehaald.

3-uursregeling stamgroep: De Schelp (baby's en dreumesen)

Gedurende maximaal 3 uur per dag kunnen wij minder personeel inzetten in verhouding tot het aantal kinderen aan wie we opvang bieden (BKR). Dit doen we bij opstarten en/of afronden van de dag en/of bij de lunchpauze voor onze professionals. In dit schema is uitgewerkt op welke tijdstippen we kunnen afwijken.

Dag van de week: maandag /dinsdag/ woensdag/ donderdag/ vrijdag

07.30 – 08.00 uur:

Start en welkom van alle groepen in de hal, met 2 pedagogisch professionals

08.00 – 09.00 uur:

De 1ste vaste pedagogisch professionals van alle groepen arriveren om 08.00 uur en kunnen met de kinderen naar hun eigen stamgroep. Om 09.00 uur komt de 2de pedagogisch professional van onze groep.

Tussen 08.30 en 09.00 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen dan al meer kinderen zijn dan 1 pedagogisch professional volgens de BKR kan opvangen.

09.00 – 13.00 uur:

Start ochtendprogramma

Tussen 13.00 en 15.00 uur kunnen wij 2 uur afwijken van de BKR.

De pedagogisch professionals gaan om de beurt een uur lunchen. De kinderen die wakker zijn kunnen dan samen met kinderen van andere groepen spelen.

15.00 – 17.00 uur:

Voortzetten middagprogramma

17.00 – 18.30:

Om 17.00 ronden we de dag af en gaat de 1ste pedagogisch professional naar huis. Vanaf 17.30 spelen we vaak samen met andere kinderen in de inktvis waar ouders hun kindje kunnen ophalen.

Tussen 17.00 en 17.30 uur kunnen wij 1/2 uur afwijken van de BKR.

Er kunnen meer kinderen zijn dan de pedagogisch professional volgens BKR alleen kan opvangen.

Op ondergenoemde tijdsblokken is de verhouding tussen het aantal kinderen en het aantal pedagogisch professionals op orde en voldoen wij aan de BKR:

tussen 07.30 en 08.30 uur;

tussen 09.00 en 13.00 uur;

tussen 15.00 en 17.00 uur;

vanaf 17.30 tot alle kinderen zijn opgehaald.